

SKOLFS 2025:470

Utkom från trycket
den 22 december 2025

**Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter
(SKOLFS 2024:101) om ämnesplan för ämnet
psykiatri i gymnasieskolan och inom kommunal
vuxenutbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den 10 december 2025.

Med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning föreskriver Skolverket att bilagan till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:101) om ämnesplan för ämnet psykiatri i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå ska ha följande lydelse.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 februari 2026.

På Skolverkets vägnar

CHRISTINA MÅNBERG

Carina Kjelsson

Psykiatri

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: PSYK1000X

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet psykiatri på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Vanligt förekommande psykiska sjukdomar, däribland stressrelaterade sjukdomar, depression, ätstörningar, ångesttillstånd hos äldre och yngre samt olika former av beroendesyndrom.
- Prevention, diagnostik, behandling, omvårdnad och återhämtning vid vanligt förekommande psykiska sjukdomar.
- Frisk- och riskfaktorer som kan påverka psykisk hälsa och ohälsa, däribland individens fysiska, psykosociala och socioekonomiska förutsättningar samt könstillhörighet.
- Synen på psykisk hälsa och ohälsa samt hur stigmatisering uppstår.
- Krisreaktioner och krisens olika faser.
- Psykiatrins möjligheter till stöd i form av resurspersoner, olika boenden och boendestödsverksamheter samt betydelsen av sysselsättning.
- Personcentrerad vård, teamarbete och interprofessionella samarbeten.
- Omvårdnads- och omsorgsprocessens olika steg och innehåll med planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av stöd- och hjälpinsatser till den enskilde.
- Introduktion till olika metoder och behandlingsformer vid psykiska sjukdomstillstånd, däribland läkemedelsbehandling, beteendeterapi och internetbaserad behandling.
- Kommunikation, samarbete och samverkan med patienter, brukare, anhöriga och övriga samarbetspartners.
- Bemötande och förhållningssätt inom psykiatrisk vård och i brukarens hemmiljö utifrån evidensbaserade metoder.
- Reflektion över det egna förhållningssättet.
- Psykiatrins historiska utveckling och hur det format dagens psykiatri och syn på psykisk sjukdom.
- Lagar och andra bestämmelser som styr verksamheten, däribland hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Nivåkod: PSYK2000X**Centralt innehåll**

Undervisningen i ämnet psykiatri på nivå 2 ska behandla följande centrala innehåll:

- Psykiska sjukdomar, däribland psykoser, bipolärt syndrom, posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) emotionell instabil personlighetsstörning, självskadebeteenden och de funktionsnedsättningar som följer samt deras orsaker.
- Symtom, skattningsinstrument, behandling, vård och omsorg, omvårdnad samt vikten av prevention och återhämtning vid psykiska sjukdomar.
- Förklaringsmodeller till hur psykisk ohälsa uppstår utifrån evidensbaserad kunskap.
- Synen på psykisk hälsa och ohälsa samt hur stigmatisering kan uppstå och hur den kan hanteras.
- Samsjuklighet och beroendeproblematik vid psykisk ohälsa utifrån ett individperspektiv.
- Krishantering.
- Former för samverkan och delaktighet mellan brukare och olika huvudmän med hjälp av samordnad individuell plan samt samverkan med anhöriga.
- Vård och stödsamordnade insatser för personer med psykisk sjukdom.
- Stödverksamheter till barn med föräldrar med psykisk funktionsnedsättning eller beroendeproblematik.
- Hur observationer och förmedling av behov, planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av socialt omsorgs- och omvårdnadsarbete kan genomföras.
- Läkemedelsbehandling.
- Olika metoder för suicidprevention.
- Olika behandlingsformer vid psykiska sjukdomstillstånd, däribland kognitiv och dialektisk beteendeterapi. Evidensbaserade metoder, till exempel social färdighetsträning för ett självständigt liv.
- Internetbaserad behandling.
- Riktlinjer och förhållningssätt i kommunikation och samverkan med patienter, brukare och närstående samt utifrån brukarens behov och rätten till självbestämmande, integritet och relationer vid arbete i brukarens hemmiljö.
- Reflektioner över det egna förhållningssättet.
- Olika samtalsmetoder i form av praktiska övningar och samtal, däribland motiverande samtal med öppna frågor, reflektioner och sammanfattningar, både individuellt och i grupp samt utifrån såväl frivilligt deltagande som i tvångssituationer.
- Psykiatrins utveckling vad gäller människosyn och organisation.
- Lagar och andra bestämmelser som styr verksamheten, däribland lagen om rättspsykiatrisk vård (LRV), särskild utskrivningsprövning (SUP) och lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).
